

בית המשפט העליון

תקציר ההחלטה במ"ח 4035/19 פלוני נ' מדינת ישראל

תמצית פסק הדין

תאריך מתן ההחלטה: 8.12.2020 בשעה 11:00

שופט: נ' הנדל

המבקש: פלוני

המשיבה: מדינת ישראל

בית המשפט העליון (השופט נ' הנדל) הורה היום על עריכת משפט חוזר למבקש, שהורשע בעבירות של רצח, נסיון לרצח וקשירת קשר, ונדון ל-21 שנות מאסר.

לפי כתב האישום שבו הורשע המבקש, הוא ירה בעודו קטין כ-10 יריות לעבר אוטובוס שהסיע תלמידי בית ספר, וגרם למותו של תלמיד ולפציעה קשה של אחר. במסגרת ההרשעה ניתן משקל מרכזי להודעות במשטרה של תלמיד נוסף. ברם, לאחר תום ההליכים נגד המבקש זוכה במסגרת הליך אחר התלמיד הנוסף, זיכוי שמבוסס על פסילה של הודעותיו במשטרה. הבקשה הנוכחית למשפט חוזר מתמקדת בטענה שלנוכח פסילת ההודעות של התלמיד הנוסף במסגרת זיכוי, ביסוס הרשעת המבקש עליהן היא בגדר עיוות דין שמחייב לערוך משפט חוזר ולזכותו.

בית המשפט פסק כי פסילת הודעות התלמיד הנוסף במשטרה במסגרת ההליך המאוחר היא בגדר נתון חדש, שמתייחס למסקנה משפטית שונה מזו שעליה התבססה ההרשעה. יש לבחון על רקע נתון חדש זה את מערך הראיות שניצב בבסיס הרשעת המבקש, והאם ההכרעות ביחס למבקש ולתמיד הנוסף הן בגדר "דיבור של בית המשפט בשני קולות" סותרים, באופן שמוביל לזיכוי המבקש. בנסיבות אלה סבר השופט הנדל כי ראוי לערוך את המשפט החוזר במתכונת שאינה נהוגה במשפטים חוזרים – אך מוכרת בדין – של החזרת הדיון לבית המשפט העליון, שידון בתיק כבערעור פלילי. מתכונת זו נבחרה מפני שהנתון החדש אינו ראיה חדשה אלא מסקנה משפטית שמשליכה על המארג הראייתי, ולכן אין מקום לשמיעה חוזרת של הראיות או להצגת ראיות נוספות. בנוסף לכך, יש כמה הבדלים בין התשתית הראייתית שהובילה להרשעת המבקש והתשתית שהובילה לזיכוי התלמיד הנוסף, וערכאת הערעור שאישרה בעבר את הרשעת המבקש אף ציינה כי "קרובה היא למסקנה לפיה אף ללא מתן משקל ראייתי לגרסת התלמיד הנוסף ניתן היה להרשיע את המבקש" – למרות שבית המשפט לא הכריע בשאלה זו, ופתח פתח למסקנה אחרת. בנסיבות אלה, בחינת המשמעות של הנתון החדש מתאימה לבירור במסגרת ערעור פלילי, וכך היה נעשה לו היה נתון זה נולד בין פסק הדין לשמיעת הערעור עליו.